

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy:	ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3425
Název materiálu:	VY_12_INOVACE_02_VI_14_Karel Jaromír Erben
Tematický okruh:	I/2 Čtenářská a informační gramotnost
Ročník:	IV. - V.
Autor:	Mgr. Lenka Hudcová
Datum tvorby:	Únor 2013

Anotace:	Materiál je určen pro zopakování a prohloubení učiva vlastivědy.
Zdroje:	<i>Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Karel Jaromír Erben</i> [online]. c2013 [citováno 2. 02. 2013]. Dostupný z WWW: < http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Karel_Jarom%C3%ADr_Erben&oldid=9668374 >
Pomůcky:	Psací potřeby, pracovní list, text (lze promítnout prostřednictvím interaktivní tabule nebo nakopírovat žákům).

Zkušenosti z pilotáže:	Následující materiál lze využít v rámci hodin vlastivědy, stejně dobře ho lze využít i v českém jazyce a literatuře. Předložený text byl pro žáky dobře srozumitelný, pracovní list vyplnili v krátkém čase a takřka bezchybně. Materiál jsme ještě doplnili o ukázkou z autorovy tvorby a přečetli si baladu Polednice ze sbírky Kytice. Práce žáky zaujala.
------------------------	---

KAREL JAROMÍR ERBEN

Karel Jaromír Erben byl významným českým historikem, právníkem, archivářem, překladatelem, ale hlavně spisovatelem, básníkem a sběratelem českých lidových písní a pohádek. Narodil se 7. listopadu 1811 v Miletíně u Hořic v Podkrkonoší jako jedno z dvojčat rodičům Janovi a Anně. Jeho bratr, který se jmenoval Jan, však později zemřel a ani Karel se ze začátku netěšil dobrému zdraví. Býval často nemocný a trpěl poruchou řeči.

Základní školní docházku plnil Karel Jaromír Erben v Miletínské škole, kde jako učitelé působili jeho strýc a dědeček. Zde se rozvíjelo jeho nadání. Rodiče sice chtěli mít z Karla také učitele, kvůli vadě řeči se však nakonec rozhodl pro studium práv (později dokonce přispěl k ustavení české právnícké terminologie). Než však na práva nastoupil, studoval na hradeckém gymnáziu. Aby si studia mohl dovolit, přivydělával si hraním na klavír. Roku 1831 nastoupil Erben na filozofickou fakultu v Praze, kde také započal studium práv. V této době už začal Erben přispívat svými básněmi do českých časopisů. Po studiích v Hradci Králové a v Praze nastoupil Erben jako praktikant k hrdelnímu soudu v Praze. V roce 1845 byl jmenován členem jazykové komise při Matici české (nakladatelství vydávající českou literaturu) a začal se tak podílet na formování spisovné češtiny. Byl zaměstnancem Královské české společnosti nauk a sekretářem Českého muzea (dnes Národní muzeum). Od roku 1851 působil i jako archivář města Prahy a od roku 1864 se stal dokonce ředitelem pomocných kanceláří úřadů města Prahy. Ve stejný rok vydává *Prostonárodní české písně a říkadla* a o rok později *Sto prostonárodních pohádek a pověstí slovanských v nářečích původních*.

Přes spoustu profesí, které Erben zastával, je znám především jako sběratel lidové poezie. V ústní lidové slovesnosti hledal podobně jako např. bratři Grimmové odraz starých náboženských mýtů, které lidové podání a tradice během věků přetvořily a často zakryly.

Nejvíce však Erben proslul sbírkou *Kytice z pověstí národních*, která vyšla poprvé roku 1853 a podruhé roku 1861.

Karel Jaromír Erben zemřel 21. listopadu 1870 v Praze.

PRACOVNÍ LIST

1. Jak se jmenovali rodiče Karla Jaromíra Erbena?

---

2. Byl Karel Jaromír Erben jedináček?

---

3. Mohl si Karel Jaromír Erben dovolit studium na gymnáziu? Jak si přivydělával?

---

4. Jaká povolání zastával Karel Jaromír Erben?

---

5. Jaké je nejznámější dílo Karla Jaromíra Erbena?

---

6. Jaká další díla Karla Jaromíra Erbena znáš?

---

7. Kdy zemřel Karel Jaromír Erben?

PRACOVNÍ LIST (ŘEŠENÍ)

1. Jak se jmenovali rodiče Karla Jaromíra Erbena?

Jeho rodiče se jmenovali Jan a Anna.

2. Byl Karel Jaromír Erben jedináček?

Ne, narodil se jako jeden z dvojčat.

3. Mohl si Karel Jaromír Erben dovolit studium na gymnáziu? Jak si přivydělával?

Ne, musel si přivydělávat hrou na klavír.

4. Jaká povolání zastával Karel Jaromír Erben?

Erben pracoval např. jako člen jazykové komise při Matici české, zaměstnanec Královské české společnosti nauk a sekretář Českého muzea, archivář města Prahy, ředitel pomocných kanceláří úřadů města Prahy.

5. Jaké je nejznámější dílo Karla Jaromíra Erbena?

Jeho nejznámějším dílem je sbírka Kytice z pověstí národních.

6. Jaká další díla Karla Jaromíra Erbena znáš?

Např. Sto prstonárodních pohádek a pověstí slovanských v nářečích původních.

7. Kdy a kde zemřel Karel Jaromír Erben?

Zemřel 21. listopadu 1801 v Praze.